

КТМФИ Толкување 13

Програми за лојалност на потрошувачите

Повикувања

- МСС 8 Сметководствени политики, промени на сметководствени проценки и грешки
- МСС 18 Приходи
- МСС 37 Резервирања, неизвесни обврски и неизвесни средства

Позадина

- 1 Програмите за лојалност на потрошувачите се користат од страна на ентитетите за да им обезбедат на потрошувачите стимуланси за да ги купат нивните стоки и услуги. Доколку потрошувачот купи стоки и услуги, ентитетот му доделува на потрошувачот наградни кредити (често се опишуваат како “поени”). Потрошувачот може да ги замени наградениот кредит за награди како што се бесплатни стоки и услуги или стоки и услуги по намалени цени.
- 2 Програмите функционираат на различни начини. Може да се бара од потрошувачите да акумулираат одреден минимален број или вредност на наградни кредити пред тие да можат истите да ги искористат. Наградните кредити можат да бидат врзани за посебни набавки или за група на набавки, или за континуирана нарачка во определен временски период. Ентитетот може самиот да ја управува програмата за лојалност на потрошувачите, или да учествува во програма која е управувана од трета страна. Понудената награда може да вклучува стоки или услуги кои се обезбедени од самиот ентитет и/или права да се набават стоки или услуги од трета страна.

Делокруг

- 3 Ова Толкување се применува за наградни кредити за лојалност на потрошувачите со кои:
 - (а) Ентитетот му доделува на својот потрошувач дел од продажна трансакција, односно продажба на стоки, обезбедување на услуги или користење на средствата на ентитетот од страна на потрошувачот.
 - (б) Доколку се исполнат некои идни услови со кои ќе се постигне квалификација, потрошувачот може во иднина да ги замени за бесплатни стоки и услуги или стоки и услуги кои се со намалени цени.

Ова Толкување го опфаќа сметководството кое го води ентитетот кој ги доделува наградните кредити на своите потрошувачи.

Прашања

- 4 Прашањата кои се опфатени во ова Толкување се:
 - (а) Дали обврската на ентитетот да обезбеди во иднина, бесплатни стоки и услуги или стоки и услуги со намалени цени (“награди“) би требало да се признае и мери со или:
 - (i) Алокација на дел од примениот надомест или побарувањето од продажната трансакција на наградните кредити и одложување на признавањето на приходот (примена на точка 13 од МСС 18).
 - (ii) Резервирање за проценетите идни трошоци за обезбедување на наградите (примена на точка 19 од МСС 18).
 - (б) Доколку надоместокот е алоциран на наградните кредити:
 - (i) Колкав износ треба да се алоцира на наградните кредити.
 - (ii) Кога треба да се признае приходот.
 - (iii) Доколку наградите ги обезбедува трета страна, како треба да се мери приходот.

Консензус

- 5 Ентитетот треба да ја примени точката 13 од МСС 18 и да ги евидентира наградните кредити како компонента од продажната трансакција (трансакции) која може одделно да се идентификува во која наградите се доделени (“првична продажба”). Објективната вредност на примениот надомест или побарувањето во однос на првичната продажба треба да се алоцира помеѓу наградните кредити и останатите компоненти на продажбата.
- 6 Надоместокот кој е алоциран на наградните кредити треба да се мери со повикување на нивната објективна вредност, односно износот за кој наградните кредити би можеле да се продадат одделно.
- 7 Доколку ентитетот самиот ги обезбедува наградите, тој треба да го признае надоместокот кој е алоциран на наградните кредити како приход, во моментот кога наградните кредити ќе бидат искористени и тој ја исполнува неговата обврска да ги обезбеди наградите. Износот на приходот кој е признаен треба да се заснова на бројот на наградните кредити кои се искористени во замена за наградите, во однос на вкупниот број на наградни кредити кој се очекува да биде искористен.
- 8 Доколку наградите ги обезбедува трета страна, ентитетот треба да процени дали тој го наплаќа надоместокот кој е алоциран на наградните кредити на својата сопствена сметка (односно како главен актер во трансакцијата) или во име на трета страна (односно како агент за третата страна).
- (a) Доколку ентитетот го наплатува надоместокот во име на трета страна, тој треба да:
- (i) Го мери неговиот приход како нето износ кој е задржан на неговата сопствена сметка, односно разликата помеѓу надоместокот кој е алоциран на наградните кредити износот на обврската која треба да и се плати на третата страна за обезбедување на наградите.
 - (ii) Да го признае тој нето износ како приход кога третата страна ќе биде обврзана да ги обезбеди наградите и ќе има право да го прими надоместокот за обезбедувањето на тие награди. Овие настани може да настанат веднаш штом ќе бидат доделени наградните кредити. Алтернативно, доколку потрошувачот може да избере да ги побара наградите од било која страна односно од ентитетот или од третата страна, овие настани може да се случат само кога потрошувачот ќе одлучи да ги побара наградите од третата страна.
- (б) Доколку ентитетот го наплатува надоместокот на својата сопствена сметка, тој треба да го мери неговиот приход како бруто износ на надоместокот кој е алоциран на наградните кредити и да го признае приходот кога тој ќе ги исполни неговите обврски во однос на наградите.
- 9 Доколку во некој момент се очекува, неизбежните трошоци за исполнување на обврската за обезбедување на наградите да го надминат примениот надомест и побарувањето за истите (односно надоместокот кој е алоциран на наградните кредити во моментот на првичната продажба која се уште не била признаена како приход плус сите понатамошни побарувања за надомест кога потрошувачот ќе ги искористи наградните кредити), ентитетот има неповолен договор. За вишокот треба да се признае обврска во согласност со МСС 37. Би можела да произлезе потреба за признавање на таквата обврска доколку очекуваните трошоци за обезбедување на наградите се зголемат, на пример доколку ентитетот ги ревидира своите очекувања во врска со бројот на наградните кредити кои би биле искористени.

Датум на стапување во сила и преодни одредби

- 10 Ентитетот треба да го примени ова Толкување за годишни периоди кои почнуваат на или по 1 јули 2008 година. Претходна примена е дозволена. Доколку ентитетот го примени ова Толкување за период кој почнува пред 1 јули 2008 година, тој треба да го обелодени тој факт.
- 11 Промените во сметководствената политика треба да се евидентираат во согласност со МСС 8.

Додаток

Упатство за примена

Овој додаток е составен дел на ова Толкување.

Мерење на објективната вредност на наградните кредити

- УП1 Точката 6 од консензусот бара надоместокот кој е алоциран на наградните кредити да се мери со повикување на нивната објективна вредност, односно износот за кој би можеле да се продадат одделно наградните кредити. Доколку објективната вредност не може да се следи директно, таа мора да биде проценета.
- УП2 Ентитетот може да ја процени објективната вредност на наградните кредити со повикување на објективната вредност на наградите за кои тие би можеле да бидат заменети. Објективната вредност на тие награди би се намалила за да се земе во предвид:
- (а) Објективната вредност на наградите кои би им биле понудени на потрошувачите кои не ги заработиле наградните кредити од првичната продажба.
 - (б) Пропорционалниот дел на наградните кредити за кои не се очекува дека ќе бидат искористени од страна на потрошувачите.
- Доколку потрошувачот може да направи избор од одреден опсег на различни награди, објективната вредност на наградните кредити ќе ги одрази објективните вредности на опсегот на расположливи награди, упросечени во однос на зачестеноста со која се очекува да биде избрана секоја награда.
- УП3 Во одредени околности, може да постојат на располагање, други техники за вреднување. На пример, доколку наградите ги обезбедува трета страна, и ентитетот и плати на третата страна за секој награден кредит кој таа ќе го додели, тој би можел да ја процени објективната вредност на наградните кредити со повикување на износот кој тој го плаќа на третата страна, со додавање на разумна профитна маржа. За изборот и примената на техника на проценување која ги задоволува барањата на точка 6 од консензусот и која е најсоодветна во околностите, потребно е да се примени расудување.